

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și SIBIU și al Episcopilor CLUJ și ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorități și străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se reiuzează.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Apelul către creștinii din întreaga lume adoptat de către capii Bisericilor Ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia și Bulgaria

La 23 Iulie a. c. capii Bisericilor ortodoxe din Antiohia, Rusia, România, Georgia și Bulgaria, întruniți la Moscova au adoptat un Apel către creștinii din întreaga lume.

În Apel se spune, între altele: „În anul 1951 după Hristos, noi, capii Bisericilor ortodoxe locale din Antiohia, Rusia, Georgia, România și Bulgaria, ne-am întrunit în inimă ortodoxismului rus pentru celebrarea memoriei Sfântului Serghie din Radonej pentru a ne împărtăși din izvorul sfințeniei sale. Rețărind aici grava neliniște a epocii noastre, am găsit necesar să ne adresăm creștinilor din întreaga lume cu o nouă chemare fierbinte: de a înzeca strădaniile lor pentru cauza apărării păcii în întreaga lume și îndeplinindu-și zi de zi datoria credinței și conștiinței, a dragostei și înțelepciunii să împiedece repetarea în viața noastră a infernului unui nou războiu mondial.

Toți știu cât s'a agravat situația internațională amenințând lumea cu urmări dezastruoase. Cumplitul pârjol al luptei crâncene din Coreea a nimicit peste un milion de vieți omenesti și a distrus complet bunăstarea pașnicului popor coreean. Aceeași furtună nimicitoare planează și asupra celorlalte popoare. Ea se întefeste pe măsură ce statele agresive — în frunte cu U. S. A. — se înarmează osândind în prezent popoarele la năpasta mizeriei și la exterminarea completă în viitor. O povară de nenorociri nemaiauzite este gata să se abată asupra omenirii. Dar amenințați de nenorociri, oamenii caută în numele adevărului, dreptății și libertății, să sfarme cătușele asupririi, ale samavolniciei și ale inegalității rasiale. Ei se străduiesc să scape de apăsătoarele cătușe ale înarmărilor care apropie războiul și cer încheierea unui Pact al Păcii între marile puteri.

Biserica lui Hristos nu se îndepărtează de nevoile actuale ale omenirii ci le slujește cu experiența vieții sale și cu harul său. De aceea în rândurile apărătorilor păcii se află și Bisericile noastre ortodoxe locale. Ele au semnat, la timpul său, Apelul dela Stockholm cu privire la interzicerea armei atomice, ajutând cu aceasta omenirii să rețină mâna criminală a agresorului dela folosirea bombei atomice în Coreea, iar acum noi binecuvântăm cererea popoarelor cu privire la încheierea

unui Pact al Păcii între marile puteri, considerând acest Pact drept soluția cea mai înțeleaptă și demnă a crizei mondiale. Acum însă, când în Pactul Păcii se pun cele mai mari speranțe, realizarea acestei păci este pusă din voința lui Dumnezeu în seama directă a bune credințe a oamenilor. Îndrumată de bunul simț și grupată într-o forță unică, ea poate să oblige guvernele marilor puteri să semneze Pactul Păcii pe baza coexistenței pașnice a celor două sisteme. Când aceasta se va săvârși, toate popoarele vor răsufla liber, se va împrăștiă întunerecul neîncrederii și al fricii și se vor înapoia zilele păcii și fericirii. Atunci orice contradicție între țări se va soluționa nu prin violență, ci pe calea dreptății, „rodul adevărului în lume se seamănă pentru acei care păzesc pacea” (Iacov 3, 18).

De aceea, adresându-ne capilor Bisericilor ortodoxe din Constantinopole, Alexandria, Ierusalim, Ellada, Cipru, Serbia, Albania și Polonia, care lipsesc din mijlocul nostru, ne exprimăm adâncă convingere că ei vor da binecuvântarea unei asemenea acțiuni sfinte ca obligația reciprocă a marilor puteri de a soluționa toate chestiunile vieții internaționale pe cale pașnică. Aceasta se va întâmpla întocmai dacă creștinii de toate riturile se vor pătrunde alături de noi de conștiința mării răspunderi pentru soarta lumii și vor lua singura hotărâre justă, aceea de a păși în întâmpinarea „năzuințelor milioanele de oameni din întreaga lume, oricare ar fi părerea lor asupra cauzelor care dau naștere primejdiei unui război mondial” și de a sprijini cererea cu privire la încheierea unui Pact al Păcii deschis tuturor statelor.

Apelul este semnat de: Alexandru, patriarhul Antiohiei și al întregului Răsărit. Alexei, patriarhul Moscovei și al întregii Rusii. Calistrat, patriarhul întregii Gruzii. Justinian, patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Chiril, mitropolit de Plovdiv, președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

„Fericiti sunt făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema”

Matei 5, 9

23 AUGUST

Sărbătorirea zilei de 23 August constituie în fiecare an pentru poporul muncitor din țara noastră prilejul unui bilanț al cuceririlor și realizărilor sale. Fiecare an marchează un nou progres pe calea socialismului, a întăririi patriei și ridicării nivelului de trai, sanitar și cultural al oamenilor muncii.

Anul acesta prăznuim 23 August sub semnul muncii pentru realizarea și depășirea sarcinilor din primul an al Planului Cincinal și Planului de electrificare și sub semnul luptei pentru pace. Pe întreaga industrie planul producției globale a fost realizat, în primele șase luni din 1951, în proporție de 107.8%. Am avut de asemenea o recoltă excepțional de bogată, producția medie pe țară la grâul de toamnă atingând 1350 kg. la ha., adică 165% față de producția medie de anul trecut. La gospodăriile agricole colective producția medie a fost de peste 3000 kg. la ha.

Asistența medicală gratuită, concediul de odihnă plătit, trimiterea a 267.000 oameni ai muncii în stațiuni balneare și climaterice, creșele, căminele, casele de nașteri etc. contribuie la ridicarea nivelului sanitar al poporului.

Cultura devine tot mai mult un bun general prin școli, cămine culturale, biblioteci, tipărituri etc. Anul acesta alți 450.000 analfabeți au fost scoși la lumina cărții.

Prin sistemul salarizării după cantitatea și calitatea muncii, ca și prin salarul social, nivelul de trai al oamenilor muncii se îmbunătățește necontenit, astfel că la sfârșitul planului cincinal va fi de două ori mai înalt.

Toate aceste progrese explică avântul poporului muncitor în munca ce o prestează pe marile șantiere ale țării sub lozinca: împlinirea planului din anul 1951 în 11 luni. Echipele minerilor frunțași Kopelin Geza, Ciupea Ion ș. a., scot cărbune în contul anului viitor. Tărâniștea muncitoare își dă tot mai mult seama că gospodăriile colective sunt calea spre belșug și bunăstare.

Toate realizările obținute în cei 7 ani dela eliberarea țării noastre au fost posibile numai datorită marelui ajutor politic și economic, pe care ni l-a acordat marea Uniune Sovietică și prieteniei frățești cu țările de democrație populară. Încadrați în marele front al luptătorilor păcii, oamenii muncii din țara noastră sunt conșinși că mijlocul nostru cel mai puternic de luptă pentru pace este construirea socialismului și întărirea patriei.

Biserica ortodoxă fiind alături de po-

(Continuare în pag. 6-a)

Sinodul apostolesc din Ierusalim

S'au împlinit 1900 ani dela Sinodul apostolesc din Ierusalim. Aniversarea aceasta merită să fie încrestată nu numai pentru cotitura epocală, pe care o reprezintă acest sinod în viața Bisericii noastre, ci și pentru luminile ce se răsfrâng din el în actualitatea bisericească.

După cum reese din articolele publicate în acest număr, care prezintă diferite aspecte ale sinodului, sinodul apostolesc a deslegat o problemă centrală pentru răspândirea creștinismului între neamuri: dacă creștinii neidei trebuie să se taie împrejur și să păzească legea lui Moisi sau nu (cf. F. Ap. 15, 1—32). Hotărîrea sinodului că aceștia nu sunt obligați să observe legea mozaică, întrucât mântuirea vine prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, a deschis larg porțile misionarismului creștin între popoare și a pus practic piatra de temelie a universalismului creștin. Astfel că apostolul neamurilor va putea zice mai târziu cu cutezanță: „Nu mai este Iudeu sau Elin... ci toți sunteți una în Hristos Iisus... pentru că toți sunteți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus” (Galateni 3, 28, 26). Cadrul îngust al religiilor naționale este depășit: creștinismul îmbrățișează deopotrivă toate popoarele și toate rasele, fără nici o discriminare rasială sau inegalitate națională. Toate popoarele și toate rasele sunt egale înaintea lui Dumnezeu și sunt chemate în condițiuni egale la mântuire. Concepția aceasta, propovăduită de Mântuitorul, răspândită cu entuziasm de apostolul Pavel, pecetluită de autoritatea sinodului din Ierusalim, a dat un avânt extraordinar misionarismului creștin; prin ea creștinismul a devenit religia atâtor popoare, care înainte erau izolate și prin bariere religioase, nu numai politice. Așa s'a născut Biserica universală, care cuprinde în sânul ei matern popoare variate cu drepturi egale.

Dar sinodul dela Ierusalim e important și pentru că ne arată modul de rezolvare a problemelor mari ale Bisericii: nu o rezolvare „ex cathedra”, în stilul autocratismului papal, ci o rezolvare sinodală, într'un sinod în care e reprezentată toată Biserica și în care Petru (socotit de pa-piști „papă” al apostolilor și transmitător al acestei puteri prezumtivilor lui urmași dela Roma!) apare nu ca președinte, ci ca membru al sinodului, alături de alți membri.

Din aceste considerente rezultă că Biserica Ortodoxă este continuatoarea genuină a Bisericii apostolice. Ea cuprinde în sânul ei credincioși de diferite naționalități: ruși, români, bulgari, cehi, greci, sirieni, evrei, francezi, chinezi, japonezi etc. Toți sunt egali în drepturi și datorii. Spre a evidenția această egalitate Biserica Ortodoxă este organizată în Biserici naționale autocefale: Biserica Ortodoxă Rusă, Biserica Ortodoxă Română, Biserica Ortodoxă Greacă, Biserica Ortodoxă Bulgară etc.

Fiecare națiune, întrucât există destui credincioși din sânul ei, își are Biserica sa, care se chivernisește independent și este egală cu celelalte Biserici surori ortodoxe. Unitatea Ortodoxă nu este aceea a unui centralism papal, care nimicește diversitatea națională, ci a spiritului unitar ortodox, care pulsează în toate Bisericile ortodoxe, care își găsește expresie în unitatea dogmei, cultului și organizării și se manifestă în soboarele ecumenice. Așa cum a stabilit sinodul dela Ierusalim, Hristos

este unitatea ortodoxiei, El face ca diferite Biserici naționale să constituie un singur trup: Biserica Ortodoxă. Papismul este dominația spiritului roman peste celelalte popoare (de aici reacția protestantă germanică). Ortodoxia este prezența vie a lui Hristos în toți ceice cred într'ansul. De aceea Ortodoxia nu este papocentrism, ci hristocentrism, care în unitatea duhului menține egalitatea, independența și libertatea variatelor Biserici naționale ce o compun.

E firesc dar ca, nu numai rezolvarea universalismului și a problemei neamurilor, ci și rezolvarea marilor probleme, ce se pun întregii creștinătăți, în Ortodoxie să nu fie lăsată în seama papalității, ci conform sinodului apostolesc din Ierusalim, să se facă în sinoade ecumenice, care reprezintă Biserica întreagă, iar rezolvarea problemelor ortodoxe locale să aparțină sinoadelor locale. La aceste sinoade nu există alte ranguri decât cele onorifice, toate Bisericile fiind egale. Hotărîrile se iau în spiritul frățietății, egalității și libertății, sub adumbrirea Duhului Sfânt, care este Duhul adevărului și al slobozeniei. „Părutu-s'a Duhului Sfânt și nouă” (F. Ap. 15, 28), este formula sinodului dela Ierusalim, care exprimă această realitate și care a rămas formula tuturor sinoadelor ecumenice ortodoxe. Nu Petru, nici papa, ci toți membri soborului hotărăsc în deplină egalitate și libertate. Acesta este spiritul Bisericii apostolice și spiritul Bisericii ortodoxe. Hristos însuși, prin Duhul Sfânt, conduce destinele Bisericii Sale, în care toți credincioșii sunt egali, indiferent cărei naționalități aparțin. Consfăturile pan-ortodoxe ținute în ultimii ani la Moscova, sunt expresia acestui spirit milenar ortodox: Ortodoxia ia atitudine unitară în problemele vremii prin glasul autorizat al reprezentanților tuturor Bisericii, într'o frățească prețuire mutuală și armonie.

Se'nțelege astfel de ce Ortodoxia a fost mereu alături de forțele progresiste ale omenirii. Ea a combătut șovinismul național generator de războaie, ca și ideea că ar exista popoare și rase superioare, destinate să stăpânească (Herrenvolk) și popoare și rase inferioare, destinate robiei (Sklawenvolk). Ea a susținut și susține ideea unității neamului omenesc, a egalității depline în drepturi a raselor și popoarelor mari și mici, ca și necesitatea unei colaborări frățești între popoare pentru progresul omenirii și stabilirea păcii pe pământ. Aceste principii concordă cu însăși structura internă a Ortodoxiei, care în unitatea duhului realizează colaborarea în frățească egalitate a tuturor Bisericii ortodoxe naționale. Așa și omenirea, în aceeași năzuință spre progres, trebuie să realizeze colaborarea pașnică în spiritul egalității și independenței naționale a tuturor popoarelor. Aceasta explică participarea Bisericii ortodoxe la lupta pentru pace, împotriva subjugării unor națiuni de către altele, pentru independență, egalitate și libertate, pentru colaborare prietenească între popoare, împotriva urii rasiale, pentru progresul omenirii. Alături de multe alte contribuții, Apelul adresat tuturor creștinilor de reprezentanții Bisericii ortodoxe antiohiană, rusă, georgiană, română, bulgară pentru intensificarea luptei păcii este o nouă mărturie în acest sens.

Iată dar cât de bogat în semnificații și rodnic în rezultate a fost sinodul apo-

Sf. Apostol Pavel și Sinodul apostolesc din Ierusalim

Hotărîrea sinodului apostolesc dela Ierusalim, că păgânii care îmbrățișează credința creștină nu sunt obligați să țină legea mozaică și să fie tăiați împrejur, deschizându-se astfel larg drumul creștinismului în sânul tuturor popoarelor, poartă în mare parte pecetea contribuției Sf. Ap. Pavel. El este apostolul neamurilor și interpretul fidel al Evangheliei lui Hristos între neamuri. Sinodul apostolesc pune numai girul său decisiv pe concepția și activitatea marelui apostol.

Să urmărim dar desfășurarea evenimentelor din sânul comunității creștine în această privință.

Mântuitorul a dat ucenicilor Săi, după înviere, o poruncă care trebuia să fie pentru ei un testament pe care să-l execute. Această poruncă sună astfel: „Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ, drept aceea mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă. Și iată eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Mat. 28, 15—20). Această poruncă pe cât de precisă, tot pe atât de categorică, impunea o sarcină extraordinar de mare asupra umerilor apostolilor. Punerea în practică a acestei porunci nu mergea fără oarecare dificultăți, din cauza atitudinii Mântuitorului față de V. T., atitudinii Lui față de instituțiile mozaice și chiar față de învățătura cărturarilor și a fariseilor, ca și datorită faptului că Domnul nu a predicat printre păgâni, încât nu a lăsat un exemplu practic care să fie normă pentru apostoli, cum au să procedeze în astfel de cazuri. El nu a precizat care trebuie să fie atitudinea păgânilor față de lege, acest lucru l-a lăsat să-l facă apostolii călăuziți de Duhul Sfânt.

Mântuitorul considera V. T. ca o carte sfântă, pentru că ea cuprindea revelația dumnezeiască. El spune chiar că n'a venit să strice legea și proorocii, ci ca să le împlinească și că o iotă sau o cirtă nu va trece din lege până nu se vor împlini toate (Mat. 5, 17—18).

Evangheliile ne arată însă, că El n'a înțeles să mențină și să împlinească legea în totalitatea și în forma care exista. El a venit să o spiritualizeze și să o desăvârșească și în această formă desăvârșită să o împlinească. El se plasează în fața Legii vechi ca o autoritate superioară (cf. Predica de pe munte). Sintetizarea legii și a profețiilor în porunca iubirii de Dumnezeu și a iubirii deaproapelui (Mat. 22, 37-39) ne arată cum a înțeles Mântuitorul să desăvârșească legea și în ce sens a spus El că a venit să o împlinească (Mat. 5, 17). Mântuitorul a considerat V. T. ca o temelie pentru legea cea nouă, dar n'a înțeles să mențină legea veche în totalitatea ei și astfel să o împlinească, ci a în-

[Continuare în pag 3]

stolesc dela Ierusalim. Aniversarea lui nu este aniversarea unui eveniment istoric depășit, ci reîmprospătarea spiritului veșnic viu al Ortodoxiei, care crește peste veacuri în Hristos, pe temelia pusă dintru început, fără să se abată întru nimic dela această temelie. Această dreaptă credință, această dezvoltare pe linia adevărului creștin, așa cum l-a propovăduit Mântuitorul și l-au întrupat apostolii în cele dintâi comunități creștine și în soborul dela Ierusalim, constituie puterea, viața și slava Ortodoxiei. De aceea se cade ca Ei să-i slujim și poruncile Ei să le împlinim cu toată puterea sufletelor noastre, ca niște adevărați ucenici ai lui Hristos și fii ai Bisericii Sale.

TELEGRAFUL ROMÂN

Sfântul apostol Pavel și sinodul apostolesc din Ierusalim

[Urmare din pag. 2]

teles să mențină duhul religios și moral din ea desăvârșindu-l și lăsând să cadă învelișul ei extern și trecător, căci spunea El „nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi” (Mat. 9, 16). El n'a înțeles să mențină legea în forma ei veche și pe aceasta să o petecească cu bucăți noui, căci un astfel de lucru s'ar fi dovedit nefolositor (Mat. 9, 15). El a atribuit legii un caracter transitoriu, un rol pregătitor și acest fapt reiasă din toată atitudinea Lui (cf. Mat. 15, 11; 12, 6, 8; Ioan 4, 22—23) și din cuvintele „că toți proorocii și legea până la Ioan au proorocit” (Mat. 11, 13), iar de atunci se vestește legea cea nouă care devine normativă.

Nimeni n'a înțeles mai corect atitudinea Mântuitorului față de lege ca tocmai apostolul Pavel care spunea: „Și m'am făcut pentru Iudei ca un Iudeu, ca să dobândesc pe Iudei; pentru cei de sub lege ca un supus legii, deși nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege” (I Cor. 9, 20), precum nimeni n'a înțeles mai bine caracterul transitoriu al legii ca tocmai el, cum se constată mai ales din Epistolele către Galateni și Romani.

Mântuitorul spunea „că a venit Fiul omului să mântuiască pe cel pierdut” (Mat. 18, 11) indiferent de naționalitatea sau rasa căreia îi aparține, accentuând astfel caracterul universalist al misiunii Sale. Caracterul spiritual al învățăturii Domnului e o dovadă că ea era destinată tuturor oamenilor fără deosebire de rasă sau neam. Caracterul universal al învățăturii Domnului se desprinde de pe toate paginile Evangheliei și reese atât de clar din parabolele Sale. (Sămănătorul ș. a. Mat. 13. Samaritanul Luca 10, Fiul pierdut Luca 15).

Pentru a intra în Împărăția Sa, El cere condiții care pot fi îndeplinite de toți, ca pocăință și credință. El nu lasă să fluture peste Împărăția cerurilor propovăduita de El, nici un steag cu caracter național. Condițiile speciale pentru intrarea în această Împărăție pe care le aflăm în Predica de pe munte, nu conțin nimic care ar fi putut constitui pentru cineva vreă piedică din punct de vedere național. El învață pe apostolii Săi să se roage ca Împărăția lui Dumnezeu să se realizeze precum în cer așa și pe pământ, fără nici o restricție la anumite granițe naționale (Mat. 6, 10). El dă apostolilor puterea de legare și deslegare pe pământ fără a face vreă restricție (Mat. 18, 18). Învățătura Evangheliei era deci destinată tuturor oamenilor și Împărăția Sa trebuia să-i cuprindă pe toți indiferent de neam sau rasă și deci porunca dată ucenicilor Săi de a merge să propovăduiască la toate popoarele (Mat. 28, 19) e cum nu se poate mai firească, căci ea concordă cu întreaga învățătura Domnului. (1)

Toate lucrurile amintite până acuma erau clare pentru cei doisprezece apostoli, totuși nu ștăm despre nici unul dintre ei că s'ar fi dus înainte de sinodul apostolesc ca să propovăduiască printre păgâni. Activitatea celor doisprezece se mărginește numai în cadrele Palestinei. Lucrul acesta nu e greu de explicat, dacă ținem seamă de următoarele considerații. Toți apostolii erau Iudei crescuți în respectul legii milenare și a instituțiilor religioase și a tradiției seculare a poporului lor. Respectul Mântuitorului pentru lege și pentru instituțiile religioase ale poporului Iudeu, nu a rămas fără influențe asupra lor. Pentru aceea ei împreună cu membrii comunității din Ierusalim frecventau Templul și luau parte la cult și păzeau obiceiurile iudaice (F. Ap. 31, 51, 2). Ei își aduceau aminte că Mântuitorul însuși s'a simțit trimis în primul rând către fiii lui Israil. El a spus chiar că Evanghelia e destinată mai întâi acestora și că

trebuie să se sature mai întâi „fiii”, prin care înțelegea pe Iudei și numai după aceea urmează păgânii (Mat. 15, 26). Aceeași idee se desprinde și din parabola nunții fiului de împărat (Matei 22 și urm.) ca și aceea a celor invitați la cină (Luca 14, 16 urm.). Ei își mai aduceau aminte că atunci când i-a trimis Domnul pentru întâia oară la propovăduire le-a spus ca să meargă mai vartos către oile casei lui Israil (Mat. 10, 6). Chiar porunca Domnului de a propovădui „la toate popoarele” cuprindea printre aceste popoare și pe Israil. Toate cele amintite mai sus, ca și faptul că Mântuitorul însuși și-a mărginit activitatea numai în sânul poporului Său, i-a putut face să considere ca o datorie principală a lor câștigarea mai întâi a lui Israil pentru Evanghelie (F. Ap. 5, 21).

Apostolii nu și-au uitat de porunca Domnului de-a propovădui la toate popoarele și de aceasta le aducea aminte chiar vorbirea lor în diferite limbi după ce s'a pogorit Duhul Sfânt asupra lor (F. Ap. 2 urm.). Apostolul Petru exprimă acest lucru în cuvântarea ținută celor care erau de față cu aceea ocazie, că făgăduința de a le împărtăși pe Duhul Sfânt este atât pentru ei cei de față și copiii lor, ca și pentru toți cei de departe ori pe câți va chema Dumnezeu la creștinism și deci și pentru păgâni (F. Ap. 2, 39). (2)

Cu toate acestea din Faptele Apostolilor știm că Ap. Petru numai în urma unei viziuni a ajuns să meargă în casa sutașului Corneliu (F. Ap. 10) și că întors de acolo la Ierusalim credincioșii din tăierea împrejur să priceau cu el fiindcă a intrat și a stat la masă cu păgânii (F. Ap. 11, 2—2). Fiindcă Mântuitorul nu a precizat care trebuie să fie atitudinea păgânilor față de lege, nici cum trebuiau să procedeze apostolii în activitatea lor printre păgâni, ei încă nu erau lămurii complet asupra acestui lucru. Viziunea din Iope ca și faptul că peste Corneliu ca și peste cei din casa lui s'a pogorit Duhul Sfânt, cu toate că nu au fost tăiați împrejur era o clarificare pentru apostoli.

Mântuitorul a chemat însă un om căruia i-a incredințat în mod special misiunea de a propovădui printre păgâni și acesta a fost Ap. Pavel (F. Ap. 9, 15). După trei ani dela convertire, timp pe care l-a petrecut în parte în Damasc, iar o parte în Arabia și după un scurt popas de 15 zile la Ierusalim (Galat. 1, 17—18), apostolul s'a dus în Tars (F. Ap. 9, 30).

În timpul celor 3 sau 5 ani cât a petrecut în Cilicia nu a stat inactiv. El și-a continuat activitatea sa timp de un an alături de Varnava în Antiohia (F. Ap. 11, 25-26) mai apoi a plecat în prima sa călătorie misionară printre păgâni.

Apostolul ne spune în Epist. către Galateni (1, 11—12) că Evanghelia pe care el o propovăduiește păgânilor n'a primit-o dela oameni, nici prin mijlocirea vreunui om, ci prin descoperire directă dela Mântuitorul. El era în posesiunea acestei Evanghelii când și-a început activitatea printre păgâni. Evanghelia de care vorbește în Epist. către Galateni, nu se referă la cunoștințele istorice privitoare la viața și învățătura Domnului, pe care le-a primit prin mijlocirea lui Anania, a apostolilor, a lui Varnava și a altora, ci Evanghelia sa pe care a primit-o pe cale de descoperire cuprindea adevărurile privitoare la egalitatea oamenilor în planul de mântuire, admiterea păgânilor în Biserică pe picior de egalitate cu Iudeii, înlăturarea legii mozaice, libertatea care rezultă pentru toți, mai ales pentru creștinii ieșiți din păgânism, îndreptarea oamenilor prin credință fără faptele legii, incorporarea creștinilor la Hristos prin botez și unirea tuturor în El”. (3)

Chiar dacă apostolul a ajuns să-și precizeze unele din aceste adevăruri în activitatea sa de mai târziu și mai ales în luptă cu iudaizantii, el a fost în posesia acestor principii dela

început și le-a predicat în activitatea sa misionară începând încă în Cilicia. El predica deci că legea mozaică nu mai este obligatorie nici pentru Iudeii trecuți la creștinism, cu atât mai puțin pentru păgânii încreștinați. Fără îndoială că Iudeii din Diaspora trecuți la creștinism crescuți sub lege continuau să se arate râvnitori pentru lege și obiceiurile lor religioase (F. Ap. 20, 21) ca și cei din Palestina, dar ceea ce trebuie noi să reținem este faptul că apostolul le predica tuturor că legea mozaică nu mai este obligatorie pentru creștini, fie ei veniți din iudaism sau păgânism.

Faptele Apostolilor ne istorisesc că după întoarcerea lui Pavel și Varnava din prima călătorie misionară la Antiohia (F. Ap. 14, 26) s'au coborât unii creștini din Iudeea care învățau pe creștini că dacă nu se vor tăia împrejur nu se vor mântui (F. Ap. 15, 1). Apostolul Pavel și Varnava însă s'au împotrivit și au avut multă pricire cu ei (F. Ap. 15, 2). Era vorba de principii fundamentale.

Faptele Apostolilor ne spun că mulți dintre preoți (F. Ap. 6, 7) și unii din secta fariseilor au trecut la creștinism (F. A. 15, 6) și făceau parte din comunitatea creștină din Ierusalim. Aceștia formau o partidă extremistă în comunitate și susțineau obligativitatea tăierii împrejur și ținerea legii mozaice și de către păgânii încreștinați, ea fiind o condiție pentru mântuire. Acești iudaizanți sunt aceiași cu cei cu care va avea să lupte apostolul mai târziu în Galatia, (4) și astfel noi îi cunoaștem mai bine după ceea ce spune apostolul în epistola către Galateni.

Ei argumentau cam în modul următor: Mântuitorul ca Mesia este moștenitorul promisiunilor făcute de Dumnezeu părintelui Avraam și care nu erau rezervate numai fiilor truștești ai acestuia. Pentru a face părtași și pe păgâni de făgăduințele făcute lui Avraam, Mesia trebuia să-i unească cu Israil prin tăierea împrejur, care a fost instituită de Dumnezeu pentru aleșii Săi. Avraam a mai fost și tipul omului drept. Pentru a face dreptatea așa cum a făcut-o Avraam, Dumnezeu a dat prin Moise o lege precisă și rolul lui Mesia a fost ca să facă ca această lege să fie pusă în practică atât de Israil, cât și de păgâni. Nimeni nu putea nădăjdui să fie mântuit prin Hristos, dacă calcă și nesocotește legea mozaică, dată de Dumnezeu însuși. Dar pe măsură ce creștinii ar fi dat importanță legii, prin care venea îndreptarea, în aceeași măsură le-ar fi scăzut credința lor în Hristos. Dacă creștinii nu erau făcuți părtași de mântuire prin Hristos, ci mântuirea era împărtășită prin tăierea împrejur, atunci rolul Mântuitorului era minimalizat și botezul era fără rost, căci ei nu mai ofereau nimic creștinilor. (5) Iudaizantii prin pretențiunile lor ar fi ajuns să distrugă însăși baza creștinismului, care era credința în Hristos. Apostolul Pavel a înțeles acest lucru și pentru aceea li s'a opus cu îndârjire.

În urma discuțiilor vehemente ale apostolului Pavel și Varnava cu iudaizantii din Antiohia și a opoziției categorice a celor dintâi față de pretențiile acestora din urmă, comunitatea din Antiohia a trimis pe Pavel și Varnava însoțiți și de alți delegați la Ierusalim unde avea să se dezbătă în adunarea apostolilor marea problemă. Aici au fost primiți de întreaga comunitate, istorisind lucrurile minunate făcute de Dumnezeu prin ei. Iudaizantii și-au expus și ei punctul lor de vedere (F. Ap. 15, 4, 5). Au urmat apoi discuții aprinse în care credem că apostolul Pavel prin puterea lui de argumentare va fi spulberat toate argumentele iudaizantilor, arătând ce consecințe grave ar avea impunerea legii pentru păgâni. Ca unul care a trăit între păgâni și-i cunoștea mai bine decât ceilalți apostoli și le știa aversiunea pentru tăierea împrejur, încât și prozelitii care se atașau sinagogeii se fereau să

(Urmare în pag. 4-a)

Sfântul apostol Pavel și sinodul din Ierusalim

(Continuare din pag. 3-a)

se taie împrejur; aducând cu sine și experiența bogată făcută pe teren între păgâni și expunându-și Evanghelia pe care el spunea Galatenilor că a primit-o prin revelație dela Mântuitorul, Apostolul Pavel va fi produs o impresie profundă asupra întregii adunări (F. Ap. 15, 7). Apostolul Petru prin cuvântarea sa prin care istorisea cazul cu Corneliu sutașul, n'a făcut decât să confirme teza pe care a susținut-o apostolul neamurilor (v. 7—11).

Varnava și Pavel, luând apoi cuvântul, au arătat cum Dumnezeu, prin minunile făcute printre păgâni a aprobat felul lor de evanghelizare printre păgâni (v. 12). Sf. Iacob, care era cu toată probabilitatea prezidentul Sinodului, rezumând discuțiile face propunerea, prin care sunt respinse pretențiunile iudaizanților de a impune păgânilor legea și tăierea împrejur, ceea ce Sinodul aprobă, dând astfel câștig de cauză Ap. Pavel și lui Varnava. Aplicarea practică a hotărârii principale a sinodului apostolesc s'a făcut pe loc, căci nici Tit care însoțea pe sfântul Pavel și pe Varnava și care era Eliv, n'a fost silit să se taie împrejur (Galat. 2, 3). Apostolul putea spune că după ce și-a expus evanghelia sa, cei mai de seamă dintre apostoli au aprobat-o și nu i au impus nimic (Galat. 2, 2, 6). Dovadă este tocmai hotărârea sinodului. Porunca dată păgânilor de a se feri de carnea jertfită idolilor, de sânge, de carnea animalelor sugrumate și de desfrâu nu adăuga de fapt nimic esențial evangheliei propoveduite de sf. Pavel. Prin hotărârea sinodului s'a înlăturat deci primejdia care amenința de a face din creștinism o anexă a religiei mozaice și apostolul Pavel a adus o contribuție importantă pentru triumful libertății Evangheliei.

Dar acelaș apostol prin atitudinea hotărârită pe care a avut-o în Antiohia, după sinodul apostolesc, față de ap. Petru, a ferit Biserica de primejdia ce-i amenința unitatea, prin formarea în sânul ei a două tipuri de creștinism, unul de nuanță iudaică, iar altul deosebit de acesta și fără această coloratură; primul considerat mai superior, iar al doilea mai inferior. (6) Apostolul Petru după venirea sa în Antiohia sta la început la masă cu toți creștinii, deci și cu cei dintre păgâni, dar sub influința unor iudeocreștini veniți din Ierusalim, el s'a separat de păgânocreștini și nu mai lua masa cu ei. Exemplul său a fost urmat și de ceilalți iudeocreștini și chiar de Varnava, comunitatea din Antiohia fiind amenințată să se desbina în două. Atitudinea Ap. Petru lăsa impresia că iudeocreștinii se necurățesc prin contactul lor cu păgânocreștinii. Înradăcinarea unei astfel de concepții în comunitatea din Antiohia ar fi putut avea urmări grave și pentru celelalte comunități creștine formate din iudei și păgâni încreștinați, ca și pentru unitatea Bisericii în general. Atitudinea hotărârită a apostolului neamurilor, care ceartă pe Petru pentru purtarea lui, a contribuit la restabilirea unității în comunitatea din Antiohia ferind astfel Biserica de încă o primejdie care o amenința. Așa se respectă și se aplică hotărârea sinodului apostolesc și Evanghelia Domnului cerește popoarele, unindu-le într'o mare comunitate; Biserica lui Hristos.

Note bibliografice.

- 1) M. Meinertz: Jesus und die Heidenmission. Münster i. W. 1925, ed. II-a, pag. 51—71 și 79—126.
- 2) E. Jacquier: Les Actes des Apôtres. Paris 1926, coment., la loc.
- 3) F. Prat: La Théologie de St. Paul, première partie, ed. 12-a, Paris 1924, pag. 37.
- 4) M. J. Lagrange: St. Paul, Epître aux Galates, ed. 2-a, Paris 1926, pag. 35.
- 5) Idem: op. cit., pag. 31—32, 40.
- 6) K. Pieper: Paulus seine missionarische Persönlichkeit und wirksamkeit, Münster, i. w. 1929, ed. 3-a, pag. 120.

S. Vlad

PRINCIPIUL SINODALITĂȚII

în viața bisericească a veacului apostolesc

„... păratu-s'a Duhului Sfânt și NOUĂ...”
F. Ap. 15, 38

Întâiul istoriograf autorizat al originii creștinismului și părintele real al Istoriei bisericești, medicul antiohian sfântul Luca, așteaptă încă să fie consultat de adepții împătimiți ai sistemului de conducere bisericească bazat pe principiul monarhic.

Examenul senin, obiectiv, neafectat de preconcepții fabricate ulterior, al celei de a doua dintre scripturile dedicate de sf. Luca patricianului roman Teofil — sfânta carte a Faptelor Apostolilor — permite să se măsoare în toată profunzimea lor, prăpăstioasele povârnișuri ce s'au căscat între practica vieții bisericești a creștinătății primare și deprinderile primațiale ale autocraților eclesiastici încoronați cu tiara papală. Confruntarea aceasta, stabilind curajos devierile dela linia de conduită a Bisericii-mame, reabilitează adevărul istoric îmburuienat de ambiții omești care nu se hrănesc din solul darnic al dragostei, al frăției și al smereniei creștine. Ea echivalează, totodată, cu un act de apărare a sfântului apostol Petru, proclamat abuziv, fără știrea și fără voia lui, cap de coloană al episcopilor Romei.

Trei evenimente consumate curând după înălțarea la cer a Mântuitorului, cercetate în desfășurarea lor minuțios înregistrată de sf. Luca, vădesc cu prisosință fermitatea manifestată de creștinătatea primară, de-a rezolvi problemele de conducere bisericească exclusiv în conformitate cu învoia declarație a unicului și dumnezeescului Cap al Bisericii: „Unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor” (Mateiu 18, 20); și: „Eu mă duc la Tatăl meu, și voi ruga pe Tatăl și alt Mângâietor vă va da, ca să rămână cu voi în veac, Duhul adevărului... Nu vă voi lăsa orfani...” (Ioan 14, 12, 16—18).

Laolaltă, în sinod, și cu participarea Duhului Sfânt, a cărui smerită „convocare” la soboarele lor primii creștini o săvârșeau prin rugăciuni speciale de invocare — aceasta era metoda de conducere bisericească practică de cei ce au fost văzătorii și auzitorii Logosului întrupat. Mărturia textelor inspirate este, în această privință, lipsită de echivoc. Cum vom vedea!...

1. Moartea lui Iuda vânzătorul infamantă ca și fapta pentru care e urgisit cât va fi lumea (cf. F. Ap. 1, 16—18), pune problema completării vacanței ivite în sânul soborului apostolesc.

Preparativele preliminare în vederea efectuării acestei operații, s'au desfășurat în prezența și cu participarea întregii comunități creștine ierusalimitene (cf. F. Ap. 1, 12—15). Sfinții apostoli, prin rostul lui Petru, arată obiectul adunării, prezintă expunerea de motive (cf. F. Ap. 1, 16—20) și recomandă calea ce trebuie urmată pentru soluționarea problemei (cf. F. Ap. 1, 21—22).

Procedura aplicată în cazul de față, e strict sinodală. Obștea a ales DOI bărbați, deopotrivă de vrednici să devină apostoli. Cum nu era nevoie decât de UN apostol, alegerea definitivă a fost rezervată Domnului, care singur cunoaște străfundurile inimilor. Intervenția Lui a fost solicitată printr'o rugăciune specială (textul ei, în F. Ap. 1, 24—25), care încreștinează procedeul rudimentar, atunci în circulație generală, al tragerii la sorți. Obștea, cu sfinții apostoli în frunte, propune, iar Domnul dispune.

De reținut amănuntul că sf. Petru nu și-a asumat nici măcar întâietatea desemnării celor doi bărbați deopotrivă de vrednici, prezentați Domnului drept candidați pentru locul vacant de apostol. Ei, toți „AU pus înainte pe doi...” (F. Ap. 1, 23).

2. În vederea alegerii celor 7 diaconi, „cei Doisprezece au chemat mulțimea ucenicilor” (F. Ap. 6, 2), asociind întreaga obște a creștinilor ierusalimiteni la desăvârșirea acestui act instituțional („și AU ales...” ; F. Ap. 6, 5). După alegere s'a săvârșit hirotonirea diaconilor, de către sfinții apostoli (F. Ap. 6, 6).

De astădată, nu se amintește nominal, niciun apostol; ceea ce însemnează că rolul sf. Petru la complectarea soborului apostolesc n'avea nimic „primațial”.

3. Sinodul apostolesc dela Ierusalim este și mai concludent în această privință. El sta în fața problemei obligativității legii mozaice pentru creștinii recrutați dintre păgâni. Problema, ivită în plin câmp misionar, s'a împărțit de soluționări ad hoc, care atârnavă de dispoziția pro sau anti legalistă a misionarilor angajați în uriașa lucrare de expansiune a creștinismului în spațiul greco-roman.

Adoptarea unei proceduri UNITARE în această direcție, se impunea imperios. O impuneau considerente superioare, pe care alți părtași la alcătuirea acestui număr special al „Telegrafului Român” au sarcina de-a le releva și valorifica.

Sinodul apostolesc se sesizează și hotărăște: Păgânii au acces la Hristos DIRECT, fără să se iudaizeze în prealabil.

Hotărăște după ce ASCULTĂ și CÂNTĂ-REȘTE ambele opinii în chestiune, dând acces la cuvânt tuturor celor ce aveau de exprimat o vorbă cu temei în materie. Hotărăște ÎN SOBOR, cu asistența Duhului Sfânt; „PĂRUTU-S'A DUHULUI SFÂNT ȘI NOUĂ...” (F. Ap. 15, 28).

Președinția desbaterilor a deținut-o sf. Iacob, „fratele” Domnului — care nu făcea parte dintre „cei Doisprezece” — în calitatea sa de „episcop” stabil al Bisericii-mame din Ierusalim.

Enciclica emisă de sobor, este iscălită astfel: „APOSTOLII ȘI BĂTRÂNII ȘI FRĂȚII” (scil.: din Ierusalim; F. Ap. 15, 23).

Sf. Petru a participat la desbateri ca oricare alt membru al sinodului.

Sunt evidente care nu sufăr contradicere. Concluziile care se desprind din aceste date, le-am anticipat la începutul articolului acestuia.

Ortodoxia răsăriteană rămâne, peste ani și peste vremi, fidelă sistemului SINODAL de conducere bisericească. El are girul vrierii Mântuitorului Hristos și puterea exemplului Bisericii primare.

GRIGORIE T. MARCU

Ziarul cehoslovac „Democrația populară”, organ al partidului popular se ocupă în articolul din 21 Iulie 1951: „Publicațiile religioase din România”, cu tipăriturile ce apar în R. P. Română. Astfel arată că Constituția garantează libertatea conștiinței religioase și indică principalele publicații bisericești ortodoxe, precizând specificul fiecăreia în parte; între ele înșirue „Telegraful Român” și „Lumina Satelor” într'un frumos clișeu. Urmează expunerea asupra presei catolice, cu precizări asupra conferinței clerului catolic dela Cluj și citează din cuvintele can. Fodor Grigorie pasagiul, că credincioșii catolici și clerul din R. P. Română nu pot să rămână în urma catolicilor din R. P. Cehoslovacia, Ungaria și Polonia, care au găsit drumul cel corect în colaborare armonică cu Statul și cu celelalte confesiuni, spre sprijinirea luptei pentru pace. Articolul se încheie cu constatarea că presa religioasă contribuie la lămurirea principiilor creștine și totodată la colaborarea cu Statul, spre întărirea activității în folosul patriei și al poporului muncitor și spre biruința păcii în lume.

Primatul lui Petru

în lumina desbaterilor sinodului apostolesc dela Ierusalim

Pe la jumătatea veacului I d. Hristos proaspeții creștini, recrutați dintre Iudei și păgâni, se găseau într-o accentuată fierbere pe chestiunea dacă mai este sau nu obligatorie legea lui Moise. Iudeo-creștinii pretindeau obligativitatea ei în întregime, pentru toți creștinii. Unii din ei așa zișii „iudaizanți” erau foarte intransigenți în această chestiune. Pe de altă parte însă, păgâno-creștinii nu se invoiau s'o accepte, socotind-o inutilă. Și unii și alții pretindeau că-și sprijinesc punctul lor de vedere respectiv pe autoritatea câte unui apostol: Iudeo-creștinii, pe autoritatea apostolică a lui Petru, păgâno-creștinii pe cea a lui Pavel.

Apostolul Petru primise dela Domnul de-a propovădui Evanghelia printre iudei, iar Pavel printre păgâni (Gal. 2, 8; F. Ap. 9, 15; 22, 21; 26, 17-18). Din motive lesne de'nțele, ambii apostoli, în propovăduirea lor, au trebuit să facă anumite concesii. Anume, Petru îngădui Iudeilor încreștinăți de a-și ține și legea lor, în litera și spiritul ei; iar Pavel îngădui păgânilor încreștinăți deplină libertate față de legea Iudeilor. Deci unul îngăduia supunere totală, iar celălalt nesupunere totală față de legea lui Moise.

În comunitatea din Corint, creștinii erau împărțiți în partide: unii își ziceau cu mândrie „ai lui Petru” alții „ai lui Pavel”... (I Cor. 1, 12). Deci și unii și alții se apărau cu autoritatea câte unui apostol. Păgâno-creștinii nu-l bârfeau pe Petru, dar socoteau că nici Pavel nu este mai mic ca el. Iudaizanții însă îl bârfeau pe Pavel, dar nu ca pe un apostol mai mic ca Petru, ori ca ceilalți, ci ca pe un fals apostol, ceea ce însemnează, că dacă l-ar fi socotit Apostol adevărat, ar fi trebuit să-i recunoască egalitatea cu toți ceilalți apostoli ai Domnului. Incolo însă nu fac nici măcar o vagă aluzie la vreo întâietate a lui Petru între apostolii cei adevărați, întâietate pe care să caute s'o impuie cu atât mai vârtos celor falși cum ar fi Pavel.

Chestiunea obligativității legii lui Moise a fost agitată grav mai cu seamă între Iudeo-creștinii și păgâno-creștinii din Antiochia Siriei. Ea trebuia limpezită urgent și categoric. Dar cine avea căderea să i pună capăt, când ambele tabere se sprijineau pe autoritatea câte unui apostol? Se puneau oare problema unei ierarhii între autoritatea și competența celor doi apostoli, pentru ca chestiunea controversată să se rezolve automat și rapid? Nu! Ambele partide au căzut de acord s'o ducă în fața sinodului apostolesc, singurul competent a o rezolva just și a pune capăt controverselor. Câțiva delegați ai lor „Pavel și Varnava și alți câțiva dintre ei” au plecat la Ierusalim, spre a sesiza o decizie a tuturor apostolilor întruniți în sinod. E pentru prima dată când apostolii Domnului se întrunesc în sinod, ca să decidă asupra unei chestiuni de credință, care privea tânăra Biserică. Mersul desbaterilor este relatat relativ pe larg, în F. Ap. 15, 1-35. Să zăbovim puțin asupra câtorva versete din textul biblic, pentru a constata din ele, care a fost poziția apostolului Petru în acest sinod.

Cele spuse mai sus au rostul de a lămuri cu deosebire primele cinci versete ale textului biblic și de a arunca o oarecare lumină asupra versetelor ce urmează.

6. „Atunci apostolii și bătrânii s'au adunat ca să cerceteze acest lucru. 7. După multă cercetare, s'a sculat Petru și le-a vorbit: Bărbaților și fraților, voi știți că din zile vechi Dumnezeu, între voi toți, a ales ca prin gura mea păgânii să audă cuvântul evangheliei și să creadă. 8. Și Dumnezeu, cel ce cunoaște inimile, le-a dovedit aceasta dându-le Duhul Sfânt ca și nouă. 9. Și prin credință curățind inimile lor, între noi și ei n'a făcut nicio deosebire. 10. Acum deci, pentru ce ispițiți pe Dumnezeu și vreți să puneți pe

grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri nici noi n'am putut să-l purtăm? 11. De vreme ce noi credem că suntem mântuiți în acelaș fel ca și ei prin darul Domnului Iisus”.

Să ne oprim puțin aici, pentru a face câteva constatări. În general, întâietatea vreunui apostol este prin definiție exclusă, deoarece:

a) Creștinii nu s'au adresat lui Petru și nici altui apostol, ci sinodului apostolesc, de unde rezultă că n'aveau nicio cunoștință de vreun primat și de vreo infailibilitate a lui Petru. Dacă Petru le-ar fi avut, era cu neputință ca creștinii să nu le fi recunoscut și să nu fi făcut apel la ele. Pe de altă parte, sinodul în ansamblul lui a acceptat să desbată chestiunea controversată, fără să-și fi declinat competența în fața lui Petru, de unde rezultă deasemenea, că Petru era socotit întru totul egal cu oricare din ceilalți apostoli.

b) În sinod au fost acceptați ca membri și „bătrânii”, adică „presbiterii” sau „episcopii”. (Pe atunci, presbiterii sau „bătrânii” se numeau și „episcopi”, iar episcopii, deasemenea se numeau și „presbiteri” sau „bătrâni”). Nu putem ști — deoarece nu ni se spune aici — care erau drepturile acestora în sinod. Din versetele următoare constatăm că au avut sigur drept de vot consultativ, deoarece unii din ei au făcut propuneri, — și că chiar „frații”, sau credincioșii de rând au avut un oarecare rol. Din această lărgire a sinodului rezultă, că chestiunea în discuție nu mai putea fi soluționată prin competența numai a unui din membri sinodului.

c) Pentru soluționarea problemei în desbatere, a fost nevoie de „multă cercetare” (vers 7), adică de ședințe preliminare lungi și probabil repetate, ceea ce presupune discuții aprinse, în contradictoriu. Ori, aceasta exclude categoric posibilitatea de a fi avut Petru vreo întâietate, sau vreo prerogativă în plus față de ceilalți apostoli și de a nu se fi discutat acolo dela egal la egal.

d) Luând cuvântul, „după multă cercetare”, apostolul Petru nu-și impune, ci își expune punctul său de vedere. El se adresează sinodului cu argumente și face apel la înțelegerea membrilor, la logica și la sentimentele lor (v. 10-11). Nu rostește cu autoritate o sentință, o dogmă indiscutabilă, cum ar face azi pretinsul său urmaș, după care „Roma locuta, causa finita”. El doar propune un principiu, iar propunerea lui urma să fie discutată în sinod, așa cum de altfel aveau să fie discutate și alte propuneri. Cuvântarea sa abia continuă discuțiile, iar nu le sfârșește, cum ar fi cazul, dacă el ar fi fost mai mare între apostoli. Încheierea o face sinodul în ansamblul lui.

e) Petru anunțând faptul, pe care îl folosește ca argument, că lui singur între toți apostolii i s'a încredințat „din zile vechi” misiunea de-a converti păgânii (v. 7), face aluzie la un singur caz concret, al convertirii prin el a primului păgân la creștinism, în urma unei vedenii, descrisă în F. Ap. 10, 1 ș. a., nu la o trimitere asemănătoare Ap. Pavel „apostolul neamurilor”. Trimiterea ce a avut-o de-a boteza pe sutașul Corneliu, era specială, limitată, așa cum au fost și alte trimiteri, ale altor apostoli. Petru a avut să-și împlinească o misiune, iar nu să supravegheze și să conducă misionarismul creștin în general.

Se vede din toate acestea că Petru n'a vorbit ca un șef infailibil al soborului, ci ca un membru egal cu ceilalți membri.

12. „Atunci toată mulțimea a tăcut și a dat ascultare lui Varnava și lui Pavel care au povestit câte semne și minuni a făcut Dumnezeu prin ei între păgâni”. Așadar ședința continuă. Ori dacă Petru era între apostoli în situația papei de azi între episcopii catolici, ședința înceta aici.

13. „Când au isprăvit ei, Iacob a ridicat

glasul și a zis: Bărbaților și fraților, ascultați-mă! 14. Simon Petru a spus cum a avut grijă Dumnezeu... 14. Drept aceea eu găsesc cu cale să nu turburați pe cel ce din păgâni se întorc la Dumnezeu, 20. ci să le trimiteți scrisoare ca să se ferească de pângăririle idolilor, de desfrânare, de carnea dobitoacelor ce au fost sugrumate și de sânge...”. Iată o propunere concretă, asupra căreia sinodului aveau să se pronunțe. Nu o face Petru, ci Iacob și nu e adresată lui Petru, ci sinodului. Mai poate fi oare vorba de vreo poziție specială a lui Petru în sinod? Evident, nu! Iacob nici nu era apostol, deoarece azi nu mai este nici un dubiu, că acest Iacob nu poate fi confundat cu nici unul din apostolii cu acest nume. El era unul din așa zișii „Frați ai Domnului” (Mat. 13, 55 etc.) și era episcop (numit și „presbiter”) în Ierusalim. În această calitate participă la sinod (vers 6). Propunerea lui a fost primită întocmai. Sinodul și-o însușește, căci textul biblic spune în continuare:

22. „Atunci apostolii și bătrânii, cu toată Biserica, au hotărît să aleagă bărbați dintre ei și să-i trimită la Antiohia... 23. Și le-au dat la mână scrisoarea aceasta: Apostolii și bătrânii, frații, Fraților dintre păgâni, care sunt în Antiohia și Siria... 24. Deoarece am auzit că unii dintre noi, fără să fi avut porunca noastră, venind v'au turburat... 25. Noi am găsit cu cale, într'un gând fiind, să alegem bărbați și să-i trimitem la voi... 28. Căci Sfântul Duh și noi am găsit cu cale să nu vă mai împovărăm cu nimic mai mult, decât cu acestea de neapărată trebuință: 29. Să vă feriți de... etc.

Remarcăm aici următoarele lucruri de toată importanța în chestiunea ce ne interesează:

a) Decizia o iau toți membri sinodului („Apostolii și bătrânii, cu toată Biserica”, vers. 22-23) și în unanimitate „într'un gând fiind” vers 25, ceea ce exclude cu totul existența, sau măcar cunoștința membrilor despre vreo poziție specială a lui Petru între apostoli.

b) Numai sinodul întreg are garanția infailibilității în hotărârile sale, având în acest scop asistența Sf. Duh. „Sfântul Duh și noi am găsit cu cale...” (vers 28) Aceasta exclude infailibilitate aparte, a unui singur apostol, care ar fi făcut inutile discuțiile și decizia sinodului întreg „noi...” (v. 24, 25, 28 etc.). Nimeni nu s'a gândit la pronunțarea „nvățăturii” numai de către Petru „ex cathedra”.

c) Verificarea unei învățături de credință, aprobarea ei ca adevărată și răspândirea ei ca oficială cade în competența tuturor apostolilor și nu a unui singur „porunca noastră” (v. 24). În speță, nimeni nu s'a gândit numai la Petru, dovedind că n'avea nici o poziție specială între apostoli.

d) În repetate versete se accentuează din nou o lărgire a sinodului („apostolii și bătrânii, cu toată Biserica au hotărît...” „noi...”) de unde rezultă deasemenea, că nu poate fi vorba de concentrarea întregii puteri asupra unui apostol și că ceilalți apostoli ar fi avut numai atât din ea, cât le-ar fi încredințat acela din dărnicia sa, cum e cazul cu episcopii catolici în fața papei

În continuare, textul biblic spune:

30. „Deci cei trimiși au coborât în Antiohia, au adunat mulțimea și au dat scrisoarea. 31. Și citind-o (credincioșii) s'au bucurat de mângâierea aceasta”. Decizia a fost așadar acceptată în Antiohia de ambele partide și astfel controversa a luat aici sfârșit, cel puțin deocamdată. Mai târziu ea a fost reluată tot în Antiochia Siriei și acelaș apostol Petru a avut acolo o atitudine de nehotărârită duplicitate, deși în sinod se rostise categoric, în acord cu toți apostolii, în felul arătat mai sus. Acum Pavel îl dojenește aspru și în public, ca pe unul ce era „vrednic de înfruntare”, care „nu calcă drept, potrivit cu adevărul evangheliei” (Gal. 2, 11-14). Ori un șef nu poate fi „vrednic de înfruntare”... și dojenit de „subalterni”. Șefii nu primesc, ci dau dojeni. Se vede și de

(Continuare în pag. 6)

Primatul lui Petru...

[Urmare din pag. 5]

aici că Petru nu era socotit ca șef infailibil, „vicar al lui Hristos” în comunitățile creștine.

Datorită în bună măsură oscilațiilor lui Petru, făcute cu prestigiul de apostol și pe placul iudaizanților, controversa în chestiune a continuat pe alocuri câtăva vreme. Dar fiindcă pe măsură ce trecea vremea, numărul iudeo-creștinilor era tot mai mic, iar al păgâno-creștinilor tot mai mare, aceștia și-au putut impune tot mai mult punctul lor de vedere, având ca temei hotărârea clară și categorică a soborului apostolesc din Ierusalim, dela jumătatea primului veac creștin. Astfel chestiunea s'a închis, devenind perimată și disuetă. Abia în veacul trecut au reluat-o „Sămbătarii”, cu aceeași inversunare a iudaizanților de pe vremuri, dar fără nici o considerare la cele cuprinse în desbaterile și în rezoluția soborului apostolesc. Când vor accepta și ei, ca cei din Antiohia Siriei de demult, să apeleze la decizia apostolilor Domnului, renunțând la „înțelepciunea” iluminărilor de peste Ocean, chestiunea va lua sfârșit și pentru ei.

Iată deci poziția lui Petru în soborul apostolesc din Ierusalim: *egal cu oricare din ceilalți Apostoli, cu nimic mai mic, dar nici cu nimic mai mare.* Iar astfel de dovezi mai sunt destule în Scripturi.

Dacă primatul papal de astăzi e autentic creștin și riguros biblic și dacă el e o continuare în episcopul Romei a vreunui „primat” al lui Petru, cum se pretinde în catolicism, atunci ar fi posibil să inversăm lucrurile și să reconstituim prin prizma primatului papal „primatul” petrin și sinodul apostolesc din Ierusalim. Concluzia? O adunare docilă de apostoli, prezidată de Petru, care își exercită suveran primatul și infailibilitatea și care pronunță, fără vreo „cercetare” și fără vreo împotrivire, „ex cathedra”, hotărârea sa, curmând orice discuție print'un categoric „dixi”, așa cum curmă papa prin „Roma locuta, causa finita”... Cartea F. Ap. în cap. 15 îndrăznește să spună altfel? E falsificată și trebuie trecută la Index!... Într'adevăr, ar accepta oare azi papa să existe un sinod, și încă unul în care el să fie un simplu membru, egal cu ceilalți episcopi membri cum a fost apostolul Petru, egal cu ceilalți apostoli în sinodul apostolesc dela Ierusalim? Răspunsul e categoric: nu!

Încercați — dar fără nicio patimă — să dați un răspuns întrebării: Cum s'ar lămurii azi, în catolicismul papal, chestiunea lămurită la sinodul apostolesc? Comparați apoi răspunsul cu cele relatate în Sf. Scriptură și veți vedea la ce distanță astronomică stă papa de Petru și poziția lui între episcopii catolici de poziția lui Petru între apostoli.

Ce distanță enormă între vechea sinodalitate și cezaro-papismul catolic de azi! În Apus, acolo unde s'a îngropat vechiul imperiu și gloria cezarilor, s'a născut din mormântul acelora, ca o floare de cimitir, un nou imperiu și un nou cezar, care râvnesc aceeași glorie. A rămas sistemul, doar firma s'a schimbat. Ceea ce a murit în Palatin, a reinviat în Vatican, pentru același ținut geografic. Vechiul cezar „pontifex maximus” a reinviat în cezarul „pontifex suprem”, despre care Biblia n'are nici cea mai neînsemnată cunoștință. Deosebirea e doar că cel vechiu din împărat s'a făcut și preot, pe când cel nou, din preot s'a făcut și împărat; sau că unul înlocuia pe Jupiter, altul înlocuiește pe Hristos, în aceeași apoteoză. Este efectul unei triste contribuții a vechiului imperiu, la gloria veacurilor creștine, care în papalitate, cu cât scilipește mai tare, cu atât e întunecată mai mult.

În aceeași Romă și în același Apus s'au născut Cezarul pontifex și Pontifexul cezar, iar Roma i-a purtat pe brațe: întâi pe unul, iar apoi pe celălalt, ca pe un urmaș legitim.

Proi. P. Deheleanu

Instit. Teol. Universitar ortodox, Cluj

Sinodul apostolesc și Legea Vechiului Testament

Activitatea Bisericii se întemeiază pe realitatea revelațională a religiei V. T.

În fazele sale fundamentale Noul Testament este o prelungire firească a celui Vechiu. Din Vechiul Testament se inspiră *Mântuitorul* ori de câte ori voia să-și convingă discipolii că în revelația Veche există adevăruri veșnice dumnezeiești.

Față de socotința unora, care erau totdeauna gata a interpreta în sens opus bunele intenții, Mântuitorul trebuia să precizeze că: „N'a venit să strice Legea ci s'o plinească”... (Mat. 5, 17—19). Sub Lege se înțeleg cele 5 cărți ale lui Moise. Față de-o eventuală socotință greșită, că Hristos ar tinde la abrogarea Legii V. T., acel cunoscător de suflete precizează că Legea V. T. rămâne, dar trebuie completată și mai ales interiorizată. Precum în alfabet fiecare literă sau semn își are importanța sa, astfel toate câte sunt scrise în V. T. rămân valabile, căci sunt expresia voiei lui Dumnezeu.

Istoria reține pe seama omului o seamă de surprize, între altele „un cer nou și un pământ nou” (Mat. 5), dar Hristos ne asigură cu autoritatea persoanei Sale că până încă pământul actual își va exercita funcțiunea, toate cele scrise în V. T. se vor împlini, iar despre o invalidare a Legii V. T. nu poate fi vorba. Orice îndoială în privința aceasta o risipește declarația făcută de Iisus tânărului bogat: „Dacă vrei să te mântuești, ține poruncile” (adecă Decalogul).

Pavel, acel rabin iluminat, încreștinează V. T. pur și simplu.

Scrisorile sale abundă în referiri la V. T., prin care justifică, literal și alegoric sau tipic, mersul istoric al creștinismului. Când predică demonstrează prin exemple diverse că ținta la care ducă Legea mozaică este Hristos (Rom. 10, 14). Înainte de a se descoperi, credința creștină era ascunsă în V. T. „Vechiul Testament pedagog ni s'a făcut” (Gal. 3, 4), cu alte cuvinte V. T. ne-a îndrumat spre Hristos precum pedagogul conduce elevii spre viață. Cunoscător al întregului complex, în apreciere Pavel avea conștiința clară a gravității problemei, de aceea se pronunță cu iscusința omului creator de concepții: „Legea este sfântă, porunca este sfântă, dreaptă și bună” (Rom. 7, 12). Pavel pare că a prevăzut chiar certurile ce aveau să se ivească din pricina Legii, de aceea precizează la Rom. 3, 31 că Legea are să rămână mai departe.

Crescuți în sensibilitatea caldă a V. T. nu e de mirat că apostolilor nu le-a fost ușor să deosebească între ceea ce este esențial și neesențial în legea V. Testament.

Pentru a se face lumină în privința aceasta se intrunește sinodul dela Ierusalim. După cum rezultă din F. Ap. 15, legile V. T. Sinodul le împarte în esențiale și neesențiale. Cele dintâi rămân valabile și în creștinism, cele din urmă își pierd valabilitatea. Din categoria primă fac parte legile morale exemplificate de sinod negativ prin desfrâu, cele din categoria a doua sunt legile ceremoniale, exemplificate de sinod prin tăierea împrejur.

Datoriile morale ale omului le rezumă legea mozaică mai ales în Decalog (Exod 20 și Deut. 5). Valoarea legilor morale se explică prin faptul că ele consună cu poruncile legii naturale a cărei expresiune sunt, de aceea Decalogul cu adevărat este un „strigăt al eternei rânduieli morale a lui Dumnezeu”.

Adevărat că până la Hristos nu s'a propovăduit morala cu atâta amplitudine, dar legile moralei creștine nu sunt într-un totu nouitate. Mântuitorul descoperă și în V. T. voia Sa, (Evr. 1, 1). Ar fi surprinzător ca ceea ce e bun pentru Hristos să nu fie bun și pentru creștini. Istoria prunciei lui Iisus, istoria lui Ioan Bote-

zătorul, scena curățirii templului, cea cu femela samariteancă, intrarea în Ierusalim, logosul dela Ierusalim, jumătate din orânduiri pauline ar rămâne neînțelese fără a întoarce pagina înapoi la legea mozaică.

Sunt în V. T. și legi pe care n'avem zor să le apreciem în sensul cum se face b. o. cu acele frumuseți neasemănate care au pregătit cugetările creștinismului. Legile privind viața cultică, adică formele și riturile sensibile — afară de circumciziune — spălările, purificările religioase, ansamblul jertfelor, sabbatul și sărbătorile V. T. sunt desființate în creștinism până la mici amănunte. Ele au numai valoare simbolică. Credinciosul care le recunoaște valabilitatea practică contrazice legii lui Hristos.

Instituțiile abrogate ale V. T. sunt cunoscute sub numele de legi civile și legi ceremoniale. Legea civilă, sau cea a statului israelit a avut valabilitate până la anul 70 d. Hristos, când statul israelit e distrus, iar rânduielile de până atunci înlocuite cu legile imperiului roman. Legea cultică, sau ceremonială, se referă la ceremoniile cultului evreesc. Ea a avut un rol de pregătitor al Evreilor pentru primirea creștinismului și au simbolizat, în parte, pe Hristos și opera Sa. Aceste legi au încetat de drept, deodată cu venirea Mântuitorului, iar de fapt odată cu distrugerea templului din Ierusalim.

În precizarea adevărului privind valabilitatea Legii mozaice în creștinism a adus o contribuție categorică Sinodul dela Ierusalim. Sinodali erau pătrunși de convingerea paulină că „adevărata tăiere împrejur nu este cea din afară, în trup, ci tăierea împrejur este cea a inimii, în duh nu în literă”.

Prin decizia dată ei au deschis larg porțile intrării în creștinism a popoarelor pentru care impunerea de sarcini care nu trebuie (F. Ap. 15, 28), ar fi fost o pricină de încetinire.

Urmând linia trasată de sinodul dela Ierusalim sfinții Părinți sunt de acord că: „Poruncile Legii vechi privitoare la ceremonii și jertfe și care preînchipuiau lucrările lui Hristos, au încetat. Și după cum umbra trece când vine soarele, totașa și acelea au trecut. Creștinii nu datoresc să le împlinească fără numai legile care privesc păzirea dragostei către Dumnezeu și aproapele. Și creștinii nu numai datoresc a le păzi pe acestea, ci încă și cu mai multă amănunțime și desăvârșire decât le păziau israeliții Legii vechi: fiindcă noi ne-am făcut părtași de mai multe binefaceri dela Dumnezeu decât dânșii și fără asemănare am primit harul Sfântului Duh prin Domnul nostru Iisus Hristos”. Această concretizare a mărturisirii de credință este întocmită pe baza tradiției, care din generație în generație transmite adevărul fixat de sinodali dela Ierusalim.

Iar ceea ce s'a părut nimerit apostolilor pentru noi nu poate fi decât norma.

Prof. Nicolae Neaga

23 AUGUST

[Urmare din pag. 1-a]

porul muncitor, își dă contribuția sa în această luptă, punându-se în slujba păcii și a progresului.

La a 7-a aniversare a eliberării României, trecând în revistă realizările de până acum, oamenii muncii din R. P. Română, conduși de partidul lor, își mobilizează toate forțele în munca pașnică și constructivă, convinși că în felul acesta înfălesc frontul păcii, că pacea va fi biruitoare prin vrerea milioanei de luptători.

Sfântul Apostol Jacob „Fratele Domnului” la Sinodul apostolesc din Ierusalim

După datele fragmentare ale „F. Ap.” dintre participanții la sinodul apostolesc mai activi au fost: sf. Ap. Pavel, sf. Ap. Petru și Iacob „Fratele Domnului”.

Cuvântul apostolului neamurilor a fost plin de putere și convingător arătând minunile ce le-a făcut Dumnezeu între păgânii increștinați, încât problema a trezit interesul tuturor, discutându-se amănunțit ceea ce rezultă din înserarea lui Luca: „După multă cercetare s'a sculat Petru și le-a vorbit...” (F. Ap. 15, 7).

Petru intervine în discuții, întărind argumentația sf. Ap. Pavel.

În fine Iacob, „fratele Domnului” încheie discuțiile, venind cu propuneri concrete pentru soluționarea problemei într'o formă mulțumitoare și dreaptă pentru toți.

Intrucât dintre cei 3 corifei ai desbaterilor sinodale, cel care a adus o mai largă contribuție și s'a bucurat de mai multă autoritate, a fost sf. Ap. Iacob „Fratele Domnului”, în cele ce urmează vom stăruii mai amănunțit asupra lui.

Cine a fost acest Iacob al cărui cuvânt a fost mai hotărâtor și a cărui autoritate a fost mai puternică decât a sf. Ap. Pavel și Petru la sinodul apostolesc? E supranumit: „Fratele Domnului”. Urmează la conducerea Bisericii din Ierusalim după moartea lui Iacob cel bătrân, fratele lui Ioan apostolul și fiul lui Zevedei întâmplată la anul 44 (F. Ap. 12, 2). E recunoscut ca atare de Petru, când acesta în acelaș an scăpat printr'o minune din temniță noaptea, ducându-se la casa Mariei, mama lui Ioan, o roagă să-l anunțe pe Iacob, că el părăsește Ierusalimul (F. Ap. 12, 17). Ap. Pavel face cunoștință cu el, când pentru prima dată după convertire vine la Ierusalim, informându-ne: „Iar pe altul din apostoli n'am văzut, fără numai pe Iacob, „fratele Domnului” (Gal. 1, 19). Din prilejul sinodului apostolesc e privit alături de Chefa și Ioan între stâlpii Bisericii din Ierusalim (Gal. 2, 9). Când la anul 58 Pavel se întoarce cu colecta pentru Ierusalim din a treia călătorie misionară, Iacob dându-și seama de pericolul care-l pândește din partea iudeilor în timpul împlinirii votului de Nazireat, îl sfătuește să meargă în tovărășia altor 4 frați care să facă acelaș lucru (Faptele Ap. 21, 23—24).

Aceasta este ultima informație pe care ne-o dă Sf. Scriptură despre el.

În Sf. Tradiție, Eusebius „H. E”, 2, 23; 4, 22 și 7, 19 (Migne 20, 196, 380, 681), redându-ne datele lui Hegezippus și Flavius Iozephus (Aul 20, 9) ne informează că Iacob a fost numit „cel drept”, pentru viața lui ascetică și pentru rigorismul cu care respecta prescripțiile Legii Mozaice. A fost în deosebi respectat de iudei și mulțumită autorității și sfânteniei lui, mulți au primit creștinismul. Tocmai pentru aceea la Paștile anului 62, folosindu-se de vacanța scaunului procuratorului roman, arhiereul Ananas, un mare dușman al creștinismului, l-a condamnat la moarte, aruncându-l de pe aripa templului în prăpastie.

Ca episcop de Ierusalim, „frate al Domnului” și personalitate deosebit de puternică, marea contribuție și autoritate a sf. Iacob la sinodul apostolesc este incontestabilă.

În ce constă aceasta? În încheierea unor discuții foarte agitate între cele două tabere adverse; în formularea și impunerea unor propuneri în măsură să soluționeze o problemă vitală pentru dezvoltarea Bisericii creștine; în redactarea scrisă a hotărârilor luate, un document menit să liniștească spiritele creștinilor din păgâni și să stăvilească acțiunea distructivă a iudaizanților.

a) Iacob este ultimul care ia cuvântul. O face ca unul care se bucură de un deosebit prestigiu atât în fața apostolilor cât și a bătrânilor prezenți în adunare. Ne face impresia unui președinte care rezumând momentele mai importante ale desbaterilor, trage concluziile. E ascultat de ambele tabere, dela el așteptându-se cuvântul hotărâtor. Îl ascultă sf. Ap. Pavel și delegația antioheană alături având pe Petru și ceilalți apostoli, având siguranța în dreapta lui judecată — îl ascultă și tabăra iudaizantă, conținând pe sprâjinul lui de zelos practicant al prescripțiilor Legii. Și unii și alții așteaptă dela el câștig de cauză.

Vorbește scurt, dar concludent, pornind dela cuvintele lui Petru. Da, a binevoit Dumnezeu în iconomia mântuirii oamenilor, să aleagă poporul iudeu care să-l poarte numele, dar prin acest neam Dumnezeu trebuia să fie preamărit de toate neamurile pământului. Un adevăr pe care-l accentuiază de atâtea ori proorocii. Un bun iudeu, deci nu poate fi o piedică, ci un mijloc pentru apropierea păgânilor de Dumnezeu. Iudeului îl rămânea cinstea deosebită de a fi fost întâiul ales de Dumnezeu și trebuie să aibă meritul ca prin el lumea să cunoască și să se închine lui Dumnezeu. Nu impunând păgânilor sarcini de prisos se poate achita de această datorie, dimpotrivă ușurându-i puțină mântuirii.

O spune aceasta, el iudeul care cu toate că ocupă un loc de frunte în Biserica creștină, toată viața a respectat în amănunte prescripțiile Legii. Lui nimeni nu-i poate imputa, că urește Legea, că în creștinism a căutat ușurarea de jugul Legii. El prin atitudinea sa s'a impus conducătorilor iudaismului, care îl stimează. Convingerea cu care vorbește, autoritatea de care se bucură, au darul de a liniști spiritele. Toți cei prezenți văd că prin gura lui Iacob vorbește însuși Duhul Sfânt. Nimeni nu încearcă să-l combată. Nici chiar cei mai inverșunați iudaizanți, cu toate că-și dau seama că lupta lor este pierdută.

Din acest fapt pentru noi cei de azi se desprinde o concluzie: Sf. Ap. Petru la sinodul apostolesc, nici n'a prezidat desbaterile, nici nu s'a bucurat de suprema autoritate în Biserică, nici n'a exercitat o jurisdicție recunoscută de ceilalți frați, nici n'a avut personal cunoștința dreptului de jurisdicție dat cândva de Mântuitorul. Sinodul este condus de Duhul Sfânt, care vorbește prin glasul celor care apără Biserica lui Hristos și în special prin cuvântul autoritar al lui Iacob „Fratele Domnului”.

Un puternic argument împotriva tezei catolice a primatului lui Petru.

b) Iacob își încheie cuvântul cu 4 condiții care să fie impuse păgânilor, care primesc creștinismul și anume: 1. să se ferească de pângăririle idolilor; 2. să se ferească de desfrânare; 3. să nu mănânce din carnea animalelor sugrumate; 4. să nu bea sânge.

Dacă în partea primă indirect mustră tabăra iudaizantă, poruncindu-i prin cuvântul proorocilor să nu ridice obstacole în cucerirea lumii păgâne la creștinism; în partea doua, vrea să înlăture tot ceea ce din partea păgânilor ce primesc creștinismul, ar putea provoca scandală între iudei, impunându-le respectarea amintitelor condiții.

În fond aceste condiții reprezintă esența Legii mozaice. Prin respectarea lor păgânul se ridică la puritatea credinței și moralei la care ținea legea veche.

1. „Ferirea de pângăririle idolilor” înseamnă nu numai abandonarea credințelor greșite în idoli și primirea credinței într'un singur Dum-

nezeu, Dumnezeu care s'a descoperit prin Patriarhi, Moise și Prooroci, ci și abandonarea cultului idololatrii și ocolirea tuturor ispitelor care i-ar putea ademeni să recadă în păgânism, deci ruperea oricăror legături cu păgânismul. În această condiție se încadrează sfaturile date de sf. Ap. Pavel Corintenilor și Romanilor în legătură cu participarea și mâncarea din jertfele aduse idolilor. Păgâno-creștinul trebuia să fie un om nou, renăscut prin credința în Hristos și darurile lui mântuitoare.

2. „Ferirea de desfrâu”, înseamnă mai mult decât ocolirea păcatului desfrâului propriu zis, păcat frecvent în lumea păgână — înseamnă o viață morală după poruncile lui Dumnezeu, formulate în Legea veche și desăvârșite de Mântuitorul.

3—4. În ultimele două condiții sunt cuprinse toate prescripțiile Legii privitoare la curățenie.

Pe ce s'a întemeiat Iacob „Fratele Domnului”, formulând aceste 4 porunci pentru lumea păgâno-creștină? Temeiul primelor două este dat în două scaderi ale creștinilor din păgâni, precum rezultă de atâtea ori din epistolele sf. Ap. Pavel, care în special trebuie să ducă o luptă aprigă cu creștinii din păgâni slabi în credință, care mai cred în existența idolilor și cu cei care nu se pot lecu de practica păgână a desfrâului; al celorlalte în susceptibilitatea iudaică pentru respectarea poruncilor privitoare la mâncările curate și necurate.

Numai prin înlăturarea acestor obstacole, sudura unității creștine este posibilă între elementele ei constitutive: iudei și păgâni.

La aparență aceste patru clauze ale lui Iacob, înseamnă un câștig în cauză pentru iudaizanți. Totuși nu. Pentru iudaizanți numai categorica opreliște de a pretinde din partea păgâno-creștinilor, respectarea formelor Legii, începând cu tăierea împrejur și interzicerea activității lor distructive. Cel mult o satisfacție pentru iudeo-creștinii care desigur nu puteau vedea cu ochi buni practicile păgâne ale fraților lor din păgâni. Sunt însă un mijloc de înălțare și purificare a vieții creștinilor din păgâni.

c) Propunerile formulate de Iacob au fost acceptate de adunare, fără nici o rezervă. Pentru ca ele însă să se bucure în viitor de puterea pe care le-o dă suprema autoritate a Bisericii „Sinodul apostolesc”, tot la cererea lui sunt scrise (probabil personal le-a redactat), pentruca astfel să fie aduse la cunoștința întregii creștinătăți. Prin aceasta iau forma unor legi cu putere diriguitoare în Biserică. Importanța acestei scrisori se vede imediat după închiderea sinodului, când delegația antiohiană se reîntoarce. E citită în mijlocul comunității și are darul de a restabili armonia. Prin ea, nici Pavel, nici Varnava nu mai pot fi învinuiți de iudaizanți, că falsifică evanghelia din oportunism misionar în mijlocul lumii păgâne. Sfântul Pavel se și folosește de ea ca de-o armă puternică împotriva iudaizanților în toate comunitățile mixte. Ea are efectul prezenței tuturor apostolilor în mijlocul acestor comunități, ea sigilează universalismul creștinismului. Mai are o importanță covârșitoare pentru autenticitatea evangheliei sf. Ap. Pavel. Întărește ceea ce mărturisește el Galatenilor: „El după ce au cunoscut darul care mi-a fost hărăzit mie — Iacob, Chefa și Ioan, care sunt socotiți stâlpi ai Bisericii — mi-au dat mie și lui Barnaba mâna dreaptă de întovărășire, pentru ca noi să binevestim între neamuri, iar ei între cei tăiați împrejur” (Gal. 2, 9).

El Pavel, nu s'a străduit înzadar, n'a fost pe un drum greșit, activitatea lui evanghelică este consacrată, ca activitate apostolică, pe linia lăsamântului Mântuitorului. Scrierile lui sunt făcute în duhul evangheliei creștine. Din partea întregii Biserici i se recunoaște apostolia neamurilor, primită prin mandat special dela Domnul nostru Iisus Hristos cel înviat.

Este deci această scrisoare și azi un docu-

Pace și înfrățire

Cea de-a patra conferință de lucru a preoților ortodocși din raionul Stalin a fost potrivit prilej de a cunoaște noi aspecte ale tezaurului ortodoxiei și de a apropia tot mai mult știința teologică de viață, folosind-o practic pentru ridicarea morală a poporului.

Potrivit îndrumărilor program, conferinței îi premerge săvârșirea sf. liturghii, cu cuvântul de învățătură al pr. N. Popescu-Barcani, în duh ziditor de viață creștină.

Programul se desfășoară după normele stabilite, prezentându-se referate asupra problemelor de actualitate, de ordin duhovnicesc, pastoral și de aprofundare a cunoștințelor teologice, de pr. Șoșu, Stroe și alții, toate ancorate în vreme, cu convingerea că, cine este legat de popor și depinde de el, nu poate fi decât prietenul poporului și nu poate munci decât pentru jericirea lui.

Sub acest aspect lucrările își „verifică teoria prin experiență și-luminesc experiența prin teorie” dând acțiune puternică problemelor mari, ca problema păcii, ce frământă omenirea azi și în care Biserica și-a spus răspicat cuvântul prin Întâistătătorii ei, iar acum desăvârșește practic această învățătură.

Din aceste năzuinți a plecat și inițiativa C. preot Ioan Comșa, protopopul regiunii Stalin, de a realiza o frățească colaborare între Biserica Ortodoxă Română și toate cultele aflătoare în Tara Bârsei.

Invitația adresată de C. Sa, reprezentanților acestor culte, a adus în ziua de 2 Malu, a. c. în Biserica Cartierului Vechi al Orașului Stalin, pe lângă preoțimea ortodoxă din raion aflată în plină conferință de muncă și pe reprezentanții cultelor: romano-catolice, evanghelice, lutherane C. A., reformat, unitarian, baptist, adventist, pentecostal, creștin după evanghelie, precum și pe prof. Anton Vidrașcu, preș. comitetului de luptă pentru pace din oraș și regiune, răspunzând astfel cu dragoste dorinței de a colabora cinstit, în marea problemă a păcii drepte și trainice, în întreaga lume.

După salutul frățesc, plin de mireasma iubirii creștine, adresat celor de față, de Protoereul Ioan Comșa, se citește un referat în legătură cu apărarea păcii și hotărârea Consiliului Mondial al Păcii, de către pr. Nic. Bârsan.

Mărturisirile și precizările ce au urmat acestui referat, aduse de cei prezenți în problema păcii, a realizat acea armonie și bună înțelegere care unește pe toți în frontul păcii, acolo unde ne este locul prin însăși misiunea noastră, „căci Dumnezeu iubeste pe cei ce zidesc pacea”, iar puterea credinței de pace a celor peste opt sute de milioane de oameni ai păcii, ne face să recunoaștem mâna lui Dumnezeu pentru ocrotirea și înflorirea vieții.

Cuvântul reprezentanților cultelor a adus hotărârea tuturor de a nu precupeți nici timp, nici jertfă, pentru a arăta că omul nou muncește ca întreg poporul muncitor să participe la ospățul păcii.

Pr. Carol Nicodemus, locțiitorul superintendentului Bisericii evanghelice, și-a manifestat bucuria cu care se alătură celorlalți luptători pentru apărarea păcii. Pr. Dr. Mökel și W. Keintzel din partea Bisericii lutherane s'au asociat întru totul hotărârei de a lupta fără preget pentru apărarea păcii. Pr. E. Martin și H. Llenert din partea Bisericii evang. C. A. au făcut declarații în același sens. Deosebit de impresionantă a fost mărturisirea pr. Bertalan Balasz din partea Bisericii catolice care și-a arătat convingerea că „alături de sora Biserica ortodoxă și toate cultele, vom lupta pentru pace și dacă va fi lipsă ne dăm și viața pentru ea”.

A mai vorbit tot astfel și T. Moldovan din partea pentecostalilor, C. Mara dela baptiști, D.

Bădescu dela adventiști și Gh. Leancă dela creștinii după evanghelie.

Au mai luat cuvântul pr. Dr. I. Ișă, pr. Nic. Froteș, pr. D. Purcăroiu, Lascu, Ercuș și alții.

Lumina păcii aprinse azi pe glob s'o ridicăm tot mai sus, ca să-și trimită razele ei binefăcătoare în toate colțurile pământului, este crezul slujitorilor altarului, prelins ca o perlă din această consfătuire a înfrățirii și a păcii.

Și cu forțele unite întru apărarea păcii, reprezentanții cultelor și slujitorii lor din Orașul și Raionul Stalin, după ce au adresat telegrame Întâistătătorului Bisericii ortodoxe române Prea Fer. Patriarh Justinian, Ministerului Cultelor, I. P. S. Mitropolit Nicolae și C. C. al P. M. R., pornesc la locul de muncă al fiecăruia, hotărâți să încoloneze pe toți credincioșii bisericilor, la opera de înfrățire a tuturor popoarelor, pentru mântuirea sufletelor și „pentru pacea a toată lumea”.

Pr. Nic. Bârsan

Vizita Patriarhului Antiohiei la București

Miercuri 22 August a. c. au sosit în Capitală ca invitați ai Patriarhiei Române, I.P.S.S. Alexandru, Patriarhul Antiohiei și întregului Orient, însoțit de I.P.S.S. Alexandru, mitropolit al Emesului și de I.P.C.Sa Vasile Samaha, arhimandrit reprezentant al Patriarhiei Antiohiei pe lângă Patriarhia Moscovei.

Oaspeții au fost întâmpinați de I. P. S. Sa Justinian, Patriarh al României, V. Pogăceanu, Ministrul Cultelor, P. S. Teoctist, vicarul Patriarhiei, consilieri patriarhali și preoți din Capitală

Peste 430 milioane de semnături pe Apelul pentru un Pact al Păcii

Numărul total al semnăturilor strânse în 48 de țări, care la 13 Iulie a. c. atinsese 338.841.898, în 14 August a. c. depășea 430.000.000 semnături.

Popoarele din întreaga lume care semnează cu entuziasm Apelul pentru încheierea unui Pact al Păcii își exprimă astfel voința lor de a înlătura neînfrățit primejdia unui război și de a instaura o pace trainică.

Școala eparhială de cântăreți bisericești din Oradea

anunță ca dată a înscrierii și reinscrierii elevilor (de 16—25 ani) 15 Iulie—20 August a. c. Condițiunile de înscriere sunt aceleași ca la Școala de cântăreți din Sibiu, cu următoarele precizări: la acte se adaogă Certificatul de stare materială dela Sfatul Popular; taxa de înscriere este de lei 200; în internat elevii sunt întreținuți gratuit, afară de elevii cu posibilități materiale mai bune, care trebuie să contribuie cu minimale cantități de alimente în natură; examenul de admitere constă din: vizita medicală, o probă la scris și citit, examinarea aptitudinilor muzicale.

Despre data începerii cursurilor elevii înscriși vor fi anunțați la domiciliu. Durata cursurilor este de 2 ani.

Oficiul parohial din Pogăceaua-Văleni,

mulțumește pe această cale credincioșilor care au donat bisericii următoarele obiecte: trei candelă de argint în valoare de 6000 lei; două perechi cununi de argint în valoare de 4000 lei; una candelă (cumpărată de Elena D. Feier cu 2000 lei); Una candelă (cumpărată de Valer Velcherean cu 2000 lei); una candelă (cumpărată de Maria Iușan cu 2000 lei); două perechi cununi cumpărate de către ilăcâii și fetele din parohie.

Studentii Institutului Teologic

În Octomvrie Institutele Teologice își vor deschide porțile ca să primească pe tinerii studenți dornici de a se adăpa din învățătura teologiei ortodoxe și viața Bisericii noastre. Cei ce au fost un an, doi sau trei ani studenți teologi se vor întoarce ca la casa lor părintească, în care își formează mintea și inima ca să devină slujitori devotați ai lui Hristos și poporului dreptcredincios. Cei ce pășesc pentru prima dată pragul Institutului Teologic, vor veni cu sfiata ucenicului, care răzbate într'un loc nou și necunoscut, cu curiozitatea neinițiatului, care vrea să știe totul și să se încadreze dintr'odată în noua atmosferă. Și unii și alții găsesc aici un Ierarh cu inimă de Părinte, un Corp profesional cu dragoste frățească, mijloace de cultivare a sufletului și a minții întru totul adecvate și satisfăcătoare.

Preoții sunt îndrumați să sfătuiască pe tinerii absolvenți de licee sau școli medii de orice fel, care dovedesc a avea aptitudini religioase și chemare spre preoție, să se înscrie la Institutele Teologice Universitare, unde — afară de condiții materiale optime, li se asigură și o formare spirituală desăvârșită pentru misiunea preoției. Aici ei sunt lămurii asupra dreptcredinței a Bisericii noastre și pătrunși de duhul lui Hristos, duhul păcii, al iubirii, al dreptății și libertății. Aici ei sunt lămurii asupra schimbărilor revoluționare din țara noastră, devenind cetățeni conștienți ai R. P. Române și luptători activi pentru pace. Astfel din tinerii studenți va răsări preoțimea de mâine, care în spiritul tradiției ortodoxe va sluji progresului spiritual, economic și social al poporului dreptcredincios și întăririi patriei. Biserica a poporului, Biserica Ortodoxă crește slujitorii ai poporului, în lupta lui pentru o viață mai bună și mai fericită.

Fii dar bineveniți tineri studenți teologi sub arcada Institutelor Teologice Universitare! Hristos vă binecuvintează; Biserica vă primește cu drag; Profesorii vă înconjoară cu toată dragostea lor. Voi sunteți semănătura de toamnă care va crește, va rodi și va da o nouă primăvară pentru viața Bisericii și viața poporului dreptcredincios!

N. M.

Sfântul apostol Iacob la sinodul apostolesc din Ierusalim

(Urmare din pag. 7)

ment împotriva acelor care ne vorbesc despre un creștinism Paulin în opoziție cu cel Petrin — și de o școlă Paulină din care au ieșit scrierile pe care Biserica le atribuie sf. Ap. Pavel.

Acesta-i urlașul aport, adus de Iacob „Frațele Domnului” la sinodul de acum 1900 ani. El explică îndeajuns autoritatea și prestigiul de care s'a bucurat în Biserica primară. Nu-i de mirare că înțelepciunea și tactul lui, l-au făcut temut și stimat și de dușmanii. Pe drept cuvânt a meritat numele de Stâlp al Bisericii.

L. Munteanu, Cluj

„Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele”.

Evrei 13, 17.